

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

XVIII. évfolyam.

1903. Szeptember.

9. szám.

és melléklete: a

KERTÉSZ-GAZDA

III. évfolyam. — 9. szám.

Legolcsóbb hirdetés!

a „MÉHÉSZETI KÖZLÖNY“-ben:

Garmond-soroként: 16 fillér.

Egész oldal (187 □ cm)

egyszeri hirdetése: . 6 kor. — fill.

Féloldal » » . 3 kor. 20 fill.

Negyed-oldal » » . 1 kor. 60 fill.

Egyesületi tagoknak és féléves hirdetőknél 20%-kal,
egész-éves hirdetőknél 25%-kal olcsóbb.

Kis-hirdetés félhasábos soroként 16 fillér. Egyesületi tagoknak 2 sorig ingyen.

A hirdetési díjak előre beküldendők.

Hirdetéseket elvállal:

a MÉHÉSZETI KÖZLÖNY kiadóhivatala

Kolozsvártt, Magyar-útca 24.

J O B B,

8-10

MEGFELELŐBB

és MEGBIZHATÓBB

méhkaptárok

és méhészeti eszközöket

már nem is lehet ajánlani,

mint aminők

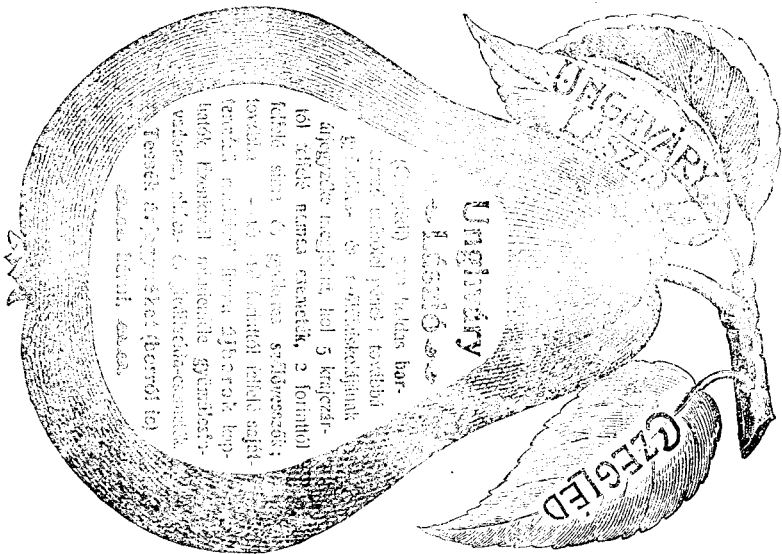
a 18 év óta fönnálló

KUHNE FERENCZ-féle első magy. keresk. méhtelepen

BUDAPEST, I. ker. Áttila-útcza 99. sz. alatt

— készülnék és kaphatók. —

1803. évi gazdálagon illusztrált és sok újdonságot tartalmazó
főárjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldi meg.

2-9.

Méhészeti Közlöny.

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZEGYESÜLET SZAKKÖZLÖNYE.

MEGJELENIK MINDEN HÓNAP 1-ÉN.

Az Erdélyrészi Méhészegyesület tagjai a tagsági díj fejében kapják. Tagsági díjak: rendes tagok részéről egy évre 4 kor., körli tagok részéről egy évre 2 kor. — Minden pénzküldemény Horváth Pál, ev. ref. egyházkerületi főpénztári ellenőr, egyesületi pénztáros úrhoz, Kolozsvár, Király-útca 51. sz. czimzendő.

A lap szellemi részét érdeklő közlemények és reklamációk a „Méhészeti Közlöny szerkesztőségének Kolozsvár, Magyar-útca.“ czimzendők.

Közleményeink utánnyomása a forrás teljes és pontos megnevezése nélkül tilos.

A kéziratokat nem adjuk vissza.

Reklamációkat csak a következő hónap 15.-éig csak a postahivatal útján fogadunk el.

Felelős szerkesztő: Szentgyörgyi Lajos. Főmunkatárs: Nagy János.

73221. szám,

VI. 4.

Pályázati hirdetmény.

A gödöllői állami méhészeti gazdaságban a folyó évben szeptember 30.-án megkezdődő kétéves méhész munkás tanfolyamra pályázat hirdettetik. Fölvétetik hat olyan egyén, kik 18. életévüket betöltötték, de 35. életévüket még túl nem haladták. A fölvételt kérő és egy koronás bélyeggel ellátott folyamodványokat a földművelésügyi m. kir. miniszterhez (Budapest, V. Újországháztér 11.) folyó évi szeptember 15. éig a következő okmányokkal fölszerelve kell benyújtani:

1. Keresztlevél (születési bizonyítvány);
2. az elemi népiskola négy osztályának elvégzéséről szóló bizonyítvány;
3. hiteles bizonyítvány arról, hogy a folyamodó valamely mező-, kert-, szőlő-, vagy erdőgazdaságban, mint segédmunkás, vagy mint egyéb alkalmazott, legalább egy évet gyakorlatilag töltött és használtságának, s megbízhatóságának tanújelét adta. A földműves-, vagy kertmunkásiskolát végzetek előnyben részesülnek;

4. azoknak, kik szülői gondozás alatt nem állanak, kifogástalan magaviseletükről tanúskodó községi bizonyítványt, azoknak pedig, kik szülői, vagy gyámi gondozás alatt állanak, az említett községi bizonyítványon kívül, még a szülbik, esetleg gyámjuk oly beleegyező nyilatkozatát kell mellékelniük, mely az illetőnek a tanfolyamra való belépését megengedi;

5. csatolandó továbbá ép, egészséges állapotról és munkára edzett testalkatról tanúskodó orvosi bizonyítvány;

6. a hadköteles korban levők részéről szükséges annak hiteles kitüntetése, hogy a katonai szolgálat teljesítésének ideje a gazdaságban töltendő két év tartamával nem esik össze. Előnyben részesülnek azok, kik hadkötelezettségüknek már megfelelttek.

A tanfolyamra fölveendő egyének bennlakást és államköltségen teljes ellátást kapnak, valamint a netalán szükséges könyveket, írószereket, a gyakorlati munkához megkívánt fölszerelést, szerszámokat és eszközöket pedig használatra a gazdaságban kapják; azonkívül évenként mindenik növendék 60 korona ruhapénzben is részesül, oly módon, hogy a szükséges ruházatról ezen összeg erejéig a gazdaság vezetője gondoskodik.

Budapesten, 1903. évi augusztus 27.-én.

M. kir. földművelésügyi Miniszter.

Szeptemberi emlékeztető.

(Kezdőknek.)

Ez időtájt általában megszűnik már a mézhordás. A melegebb éghajlatú vidékeken azonban, kedvező időjárás esetén — ha ugyanis a koronként való esőzés és harmat nem hiányzik — a tisztesfű és fehér lóhere még bőven nyújt nektárt a szorgalmasan gyűjtő méhecskéknél. Néha még a pörgetőbe is jut fölösleg.*) A hűvösebb tájakon szintén találnak még némely évben a méhikék e hónapban is mézet, míg a fagy meg nem dermeszti a növények életét. A legtöbb esztendőben mégis még a mindennapi szükségletet is alig, vagy éppen nem képes fődözni a szeptemberben gyűjthetett méz.

Ha a hordás már megszűnt, a mézürben levő kereteket

*) Debreczen vidékén valóságos mézözönben úszik a méhészek öröme, a tisztesfű (tarlóvirág) oly gazdagon mezel, hogy állandóan zakatol a pörgető. — 7.

szedjük ki mind; a rácsot távolítsuk el, az ott maradt méheket kevés füstöléssel és nedvesített tollal tereljük le a költőtérbe; a rácsok helyét pótoljuk fődödeszkákkal, s a deszkácskákra terítsünk 8—10 réteg újságpapirost. A mézürből kiszedett lépekről — a költőtér ablakán levő küszöbdeszkát arra az időre eltávolítván — a méheket a garaton át söpörjük be a költőtérbe. A pörgetésre nem érdemes, kevésbé mézes lépeket lefödeleznén, kinyalogatás végéig este adjuk be a gyöngébb családoknak.

Egy másik fontos teendője a méhésznek e hónapban: a költőtér rendezése. A méhcsaládok, különösen a rajok költőtéréből minden lépet szedjük ki. A fiasításos, a mézzel telt, a virágporos és üres lépeket külön-külön csoportokba rakjuk. A keretek kiszedése közben keressük ki az anyát és zárjuk le a lépre kupakkal, így nem tévesztjük szem elől. A kaptár oldalait, eresztékeit és fenekét tisztogassuk meg, kotorjuk ki. E munkával készen lévén, legbelül, az alsó sorba, a menőkéhez egy virágporos lépet kelyezünk, föléje mézzel egészen telt, s befödött lépet. Azután alul jön egy fiasításos lép, az anyával együtt; ebben a lépben rendszerint a legfrissebb költés található. Erre fölül ismét mézzel telt, s befödött lép jön, s így tovább; előbb mindig az alsó sorba helyezünk egy lépet, s föléje egészen telt, födött mézes lépet. Az alsó sorba tehát a fiasításos, valamint a virágporos és félig-meddig mézzel telt lépek, a felső sorba pedig mézzel egészen telt és bepecsételt lépek kerülnek. A hátúlsó fiasításos lép mögé záró keretnek alul ismét egy virágporos, föléje mézes lép jusson. Amikor egy alsó és egy felső lépet betettünk, ha 5 mm.-nél nagyobb a két keret között a távolság, lépszeleteket illesztünk közéjük, miáltal a két keret összefüggésbe jutván, télen a méhikék fölfelé húzódásának útjában nem lesz hézag, melyet, ha úgy hagynánk, átölelni nem tudnának, tehát a mézes lépeket nem érnék el és e miatt éhen pusztulhatnak. Annyi mézzel telt, födött lépet tegyünk a felső sorba, ahány lépet az alsó sorban tömötten fődnek a méhek. Ha valamely törzsnek nemcsak az alsó lépeiben van fiasítás, hanem a felső sorban is található ilyen, s e miatt a fiasításos lépek az alsó sorban mind el nem helyezhetők, az ilyen család rendezését későbbre halasztjuk.

A költőtérből a herelépeket küszöböljük ki Mézzel telt here-
lépet is csak szükségből tegyük vissza, de akkor is leghátul a
főlső sorba.

A régi üres lépek is kimaradnak. Ha a lépeket visszaraktuk,
a bakon maradt méheket a kaptárba söpörjük, az ablak körül
mutakozó nyílásokat papirszeletekkel kitöltjük és az ajtót föl-
teszszük.

A régi törzseknél, melyek népesek, s a heréket kiverték és
a hátulsó lépben is fődött méz van, rövidebbre szabhatjuk a viz-
gálást : csak néhány lépet veszünk ki, hogy a mézkészletről meg-
győződjünk.

Az anyátlannak talált. vagy az olyan népet, melynek anyja
öreg, hibás, valamint az álynyás és gyöngé családokat másokkal
egyesítsük.

A gyöngé, de fiatal anyás családot, ha tartalékul szeretnők
kitelelni, 4–6 kerettel (közte 3 mézeslép) a költőtér alsó sorába
rakjuk, s a fődődeszkát leeresztjük a keretekig és a mézür abla-
kával zárjuk el, azután papirossal jól befoglaljuk ; később mohával,
sarjúval, sat. tömjük ki az üregeket.

Amely családnak nincs elegendő méze, mézzel telt (fődött)
lépet adunk be neki, vagy pörgetett mézzel esténként nagy ada-
gokban etetjük. Ilyen esetben a méhestől távoibb, napos helyre
lépdarabokat teszünk ki. A napon meglágyúlt viaszt a méhek
behordják, s a mézzel telt sejtek befödése hamar megy.

A darazsak e hónapban sokat alkalmatlankodnak. Szűk nyakú
üvegbe kevés gyümölcslevet öntünk, s a méhes környékén elhelyez-
zük ; sok darázs fogva marad, belefűl.

A kaptár aljának tisztántartásáról e hónapban se feled-
kezzünk meg.

A mézzel telt lépeket tartsuk száraz helyen, hol a méhek
hozzá nem férkőzhetnek. Nedves helyen vizet von magához a
mézeslép és tartalma nagyon meghígul, értékéből veszít, sőt meg
is romlik. Az üres lépek eltartásáról, sat. már szóltunk. A fonto-
sabb égalji és növényzeti jelenségeket e hónapban is jegyezzük föl.

Gyergyóditró.

Józsa Sándor.

A mérlegen álló Boczonádi-féle óriás kaptár.

1903.		Reamur hő- mérő reggel 8 órákor	A méhcsalád élősúlya	24 órai súly- szaporodás	24 órai súly- apadtás	Megjegyzés.	Időjárás.
hónap	nap						
Jul.	16.	+ 19 ⁰	22 ^{·70}	0 ^{·10}			Csöndes, derült.
"	17.	+ 20 ⁰	22 ^{·85}	0 ^{·15}			Kissé szeles, derült.
"	18.	+ 20 ⁰	23 ^{·05}	0 ^{·20}			Csöndes, derült.
"	19.	+ 20 ⁰	23 ^{·15}	0 ^{·10}			Kissé szeles, derült
"	20.	+ 22 ⁰	23 ^{·20}	0 ^{·05}			" " "
"	21.	+ 16 ⁰	23 ^{·05}		0 ^{·15}		Szeles, esős.
"	22.	+ 16 ⁰	22 ^{·95}		0 ^{·10}		" borongós.
"	23.	+ 15 ⁰	22 ^{·85}				" derült.
"	24.	+ 17 ⁰	22 ^{·85}				Kissé sz. bor., éj. eső
"	25.	+ 14 ⁰	22 ^{·00}	0 ^{·05}			" " " " "
"	26.	+ 14 ⁰	23 ^{·05}	0 ^{·15}			" " " " "
"	27.	+ 15 ⁰	23 ^{·15}	0 ^{·10}			Csöndes, változó.
"	28.	+ 17 ⁰	23 ^{·35}	0 ^{·20}			" "
"	29.	+ 18 ⁰	23 ^{·55}	0 ^{·20}			" "
"	30.	+ 17 ⁰	23 ^{·70}	0 ^{·15}			" derült.
"	31.	+ 17 ⁰	23 ^{·40}		0 ^{·30}		Szeles, esős.
Aug.	1.	+ 13 ⁰	23 ^{·05}		0 ^{·35}		" borongós.
"	2.	+ 15 ⁰	22 ^{·95}		0 ^{·10}		Kissé szeles, változó.
"	3.	+ 15 ⁰	23 ^{·05}	0 ^{·10}			Kissé sz. bor., éj. eső
"	4.	+ 13 ⁰	22 ^{·85}		0 ^{·20}		Szel., hűvös, változó.
"	5.	+ 15 ⁰	23 [·]	0 ^{·15}			Csöndes, változó.
"	6.	+ 17 ⁰	23 ^{·20}	0 ^{·20}			" "
"	7.	+ 16 ⁰	23 ^{·40}	0 ^{·20}			" "
"	8.	+ 15 ⁰	23 ^{·65}	0 ^{·25}			" derült.
"	9.	+ 15 ⁰	23 ^{·85}	0 ^{·20}			" "
"	10.	+ 16 ⁰	24 [·]	0 ^{·15}			" " éj. eső
"	11.	+ 17 ⁰	24 ^{·05}	0 ^{·05}			Kissé szeles, derült
"	12.	+ 16 ⁰	24 ^{·35}	0 ^{·30}			Csöndes, derült.
"	13.	+ 19 ⁰	24 ^{·60}	0 ^{·25}			Csöndes, derült, éj. nagy eső
"	14.	+ 16 ⁰	25 ^{·10}	0 ^{·50}			" " reg. n. harmat
"	15.	+ 18 ⁰	25 ^{·65}	0 ^{·55}			" " " "

A múlt számban közölt kimutatás nem csekély apadást jelez. A június 15.-étől június 16.-áig terjedő 30 nap alatt — eltekintve attól, hogy pörgetésre 21·90 kgrot vettem el, ezenkívül még 3·20 kgmral csökkent a méhcsalád élősúlya. De meg kell jegyeznem,

hogy ebben a súlyapadásban jelentős része van annak a népvészteségnek is, melyet a szeles időjárás okozott. Különösen szemmel látható volt a népvészteség a július 7.—15-e közt uralkodott szeles idő után.

Abban a kimutatásban 8 napon volt csöndes idő, 8 napon kissé szeles, 11 napon szeles, 1 napon nagyon szeles, 1 napon esős, 1 napon zivataros eső.

Súlygyarapodás $0\frac{1}{10}$ kgr., súlyapadás $3\frac{3}{30}$ kgr., a tényleges súlyapadás tehát $3\frac{2}{30}$ kgr.

A most közzétett, tehát július 16.-ától augusztus 15.-éig terjedő 31 napról szóló kimutatás már kedvezőbb képet ad, s teljes teménynyel biztat, hogy méhcsaládaim elegendő mézkészlettel kerülnek majd telelőbe. E kimutatás szerint 16 napon volt csöndes idő, 9 napon kissé szeles, 3 napon szeles, 2 napon szeles esős, 1 napon nagyon szeles.

Ejjeli jótékony esőkben sem volt hiány, úgy, hogy ebben az időszakban $4\frac{3}{35}$ kgr. volt az összes súlygyarapodás, $1\frac{3}{30}$ kgr. a súlyapadás, tehát $3\frac{0}{35}$ kgr. a tiszta súlygyarapodás

Újpest.

Boczonádi Szabó Imre.

Telelő méz, virágpör.

A méhtörzsek betelelése, vagyis a költőtérnek a téli időszakra való elrendezése a méhész legfontosabb teendői közé tartozik. Ennek a módozatáról, valamint a családok mézszükségletének a mennyiségéről, s elhelyezéséről az emlékeztetőben szóltunk már, hogy ugyanis a költőtér felső sorába mind teljesen kiépített, mézzel egészen telt, fődött lépek jussanak, az alsó sorba pedig virágpörös, fiasításos és olyan lépek, melyekben félig meddig méz is található.

Némelyek az alsó sor 3. vagy 4. lépére helyezik az anyát, s föléje *födetlen*, vagy csak részben fődött mézeslépet tesznek. Legbelül fölül szintén üres léppel kezdik a sort. Nem is tehetnének ez ellen talán kifogást; vannak vidékek, hol megfelelő lesz ez a rendezés; de a hűvösebb égaljú vidékek méhésze kár nélkül alig alkalmazhatná ezt az eljárást, még pedig azért nem, mert az anya és a nép a hideg fokozódásával fölhúzódnék a fődetlen lépre, s a többi utczában levő méhek is — fönt érezvén az anyát — a fiasítás elapadásával sok esetben szintén följebb nyomúlnának és ezzel a költőfészkek természetes állása megváltoznék, vagy legalább is a méhek egy része a fölül levő nyílt méz bepecsételésével foglalkoz-

nék és a munka a méhek csoportosulását, nyugalmaát gátolná; a kissé későre halasztott betelelésnél pedig a fönt munkáló méhek a hidegtől meglepetve, a többitől elszakadva maradhatnak. Vagy pedig a földetlen méz télen át a párából vizet vonván magához, téli enyhe időben folyani is kezdene. Ha elül a felső sor kezdetére teszünk be üres lépet — értve a hűvösebb égaljú vidékeket — ezzel a méhek munkáját szaporítanók czél nélkül, ami csöndes nyugalmaukat zavarná jóidőre, amennyiben a a hátúlsó földött lépkekből — azok sejtfoédekait fölszakgatva — előhordogatná a mézet az üres lépbe, s e mellett a lepecsételés anyagához még mézet is fogyasztanának.

Némely méhtörzsnél, nevezetesen öreganyás rajnál, úgy a rajt nem adott öreganyás régi családnál előfordul az az állapot, hogy ha az anyák kicseréléséről nem gondoskodik a méhész, a mézélés hanyatlása idején, tehát későn, maga a törzs nevel és cserél anyát. A kimerülő félben levő anya népe megtöltötte pl. a felső sor lépeit mézzel, s mikor a fiatal anya petézni kezdene, a felső lépkekből a méhek kiszívják a mézet, s ezeket a kereteket egészen, vagy részben befiasítja az új anya. Ugyanez az állapot következik gyakran, ha az öreg anyát későn cseréltük ki fiatal erős anyával. Az ilyen állapotban levő törzsnek a rendezésekor természetesen nincsen elegendő földött méze a költőtérben. A felső sorból lerakott csaknem valamennyi fiasításos lép helyébe a tartalékmézből kell pótolni. Az előrelátó méhész a pörgetés alkalmával a mézürben levő és mézzel egészen telt, legszebb dolgozós lépek félrerakásával gondoskodott is már erről. Ezekből könnyű is kiegészíteni a hiányt. Ámde mégis jó lesz itt egy lényeges körülményre tekintenünk.

Miként ugyanis ismeretes, a méhek tápláléka (vizen kívül) mézből és virágporból áll. Méz, vagy ennek pótlószere nélkül természetesen nem élhetnének a méhecskék; ámde virágpör használása nélkül sem bírnák ki sokáig; nem táplálhatnak a fiasítást, ha az anya a tél végén már megkezdte a petézést. Ösztönük vezeti a méhikéket arra, hogy a mézzel telt lépekbe, a mézzel egyidejűleg itt-ott virágpört is raktároznak el. Ezt a természetes jelenséget figyelmen kívül hagyni nem volna tanácsos. Már pedig a mézürben levő lépekbe a rácson át nem hordanak virágpört a méhek; s ha költőtér felső sorát mind a méztérből szedett tisztán

mézesléppel raknók meg, hiányoznék a méhecskék kenyere, egyik életföltételük, s a betelelés a mézbőség mellett sem biztosíthatná a jó áttelelést és kitelelést, vagy a tél végén meginduló szaporodást, sőt a család életbenmaradása is kétséges lenne.

Hogy a bekövetkező bajnak, pusztulásnak elejét vehessük, az erősebb törzsek költőterének a hátúlsó (fölső) sorából cseréljünk ki mézzel telt lépeket, melyekben virágpor is bizonyosan található, s a fölségitendő családnak a fölső sorban belül ezeket helyezzük be. A mézürből vett mézeslép már inkább maradhat a költőtér hátúlsó részében, mert télen a család beljebb húzódott, s mire fiasításával a hátúlsó lépekhez érkezik, már kijárhatnak a méhek és kapnak virágport a természetben, vagy virágporpótlással segíthetjük őket.

Az alsó sor lépeiben (az előbb jelzett családoknál) természetesen már van virápor. Ez azonban nem biztosítja a törzset a veszedelem ellen, mert tél vége felé — februárban, sőt január végén — már megkezdődik az anya a petézést, ekkor pedig a méhek már a fölső sor lépein csoportosúlnak, s még hűvös lévén a levegő, ha maradt is alul virápor, azt nem használhatják föl, de nem is használják később sem, hanem kidobálják egész kis tömbökben. Mézzel csak félig telt lépet, melyben különben dúsan van virápor, szintén nem tehetünk a fölső sorba; a nyitott mézkenyér tavaszig megpenészesednek, s a kevés méz miatt ennek a lépütczának a méhei különben is éhen pusztulnának a méhkenyéren.

Vannak, kik a kasok méheit lépek nélkül megveszik, kidobolják, s tartalékmézes léppel látják el. Az ilyen eljárásnak sokan kárát vallották már; nem vették fontolóra, hogy viráporra is szükségük van a méhikéknek, s csupán a mézür fődött méze nem lehet teljes táplálék.

Néha, különösen a családok egyesítése, vagy föloszlatása alkalmával csaknem egészen telt lépek maradnak ki, miket tavaszi használatra szeretnénk megtartani. Az ilyen viráporos lépeket leöntjük sűrű virágmézzel, előbb csak egyik oldalán, s leöntés után hűvös, szellős helyre állítjuk, hol a méz csakhamar megkeményedik; ami a viráport a megromlástól megvédi; a megkeményedett méz sem indul romlásnak és az ilyen lép hűvös, száraz helyen tavaszig jól eltartható. Tavasszal langyos vízzel meglocsolva, haszonnal beadható a kaptárba.

Még egy megjegyzést fűzök ide: Ha a költőtért télire elrendeztük, 1—3 hét múlva a kaptár ajtaját megnyitván, megkoppantjuk a kaptárt, s jól meghallgatjuk, vajjon a koppantásra a méhek zöme alant zúg-e föl, nincs-e a felső részen? Ha a felső részből hallatszanék a fölzúdulás, gyanús: az anya a nép egy részével fölhúzódhatott. Az ilyen törzs kaptárát szükségből megnyitjuk, s intézkedünk, hogy a télifészek alul essék. Rendesen akkor történik, s következik be ez a visszás állapot, ha a méhekhez képest sok lép maradt a kaptárban, vagy későn történt a betelelés, vagy a felső sorban néhány sejtben fiasítás volt, avagy födetlen méz, esetleg üres lép maradt a felső sorban.

Mindezekről időszerűnek láttam itt megemlékezni. Talán lesznek a t. kezdő méhésztársak között olyanok, akik az elmondottaknak hasznát veszik.

Gyergyóditró.

Józsa Sándor.

Két tanfolyam Gödöllőn.

I. A néptanítók idei második méhészeti tanfolyama.

Tudvalevő, hogy a földművelésügyi miniszter: *Darányi Ignác dr. úr ő excellenciája* olyan meleg szeretettel istápolja hazai méhésztünk fejlesztését, annyit áldoz erre, mint sem előtte a földművelési kormány élén e hazában senki, sem más művelt nemzetek kormányai sehol. A megbecsülhetetlenül sok jóval kedveskedő méhike megkedveltetéseért, tenyésztésének általánosabb és különösen a nép között való terjesztéseért sem módot, sem eszközt nem sajnál áldozni az üdvös alkotások létesítésének és a jótétemények gyakorlásának örömeiben gyönyörködni szerető lelke a mi jóságos miniszterünknek.

Méhészetünket bőkezű áldozatkészséggel gyámolító gondoskodásainak gyümölcsöztetését nagyon jól tudja, milyen kertészekre kell bíznia. Szakközegeink lelkes odaadással végzett működése mellé odahívja a néptanítókat is, hogy a már számtalan családi gondot megszüntető, sok könnyel áztatott arcot vidám mosolyra derítő méhészet megkedveltetésének a szívre és lélekre is kellemes illatot árasztó szép virágát ültetgessék, ápolgassák a népelet még mindig sivár kertjében, hadd teremje azt a nektáriát, a melyből a méhike szorgalma a népnek és tanítójának nevelőjének egyaránt vajmi sokszor száraz és keserű kenyerére édes mézet csurgathasson.

Mint minden üdvös intézménynek a gyümölcsöztetésére, úgy az okszerű méhtenyésztésnek a nép életfoglalkozásai közt való

átalánosabb elterjesztésére is a néptanító lelkesedését, közremunkálását, jellegzetes idealizmusát hívja a nemzet várakozása. Mindenirányú haladásunk mutatja, hogy nemzeti kulturánknak idealizmusból táplálkozó e derék dajkálói milyen önfeláldozó munkát végeznek a nemzet újjánevelésén. Nos, ha ezt a nehéz helyet dicsőséggel megállják: annál méltóbbak Darányi ő excellenciájának a hívó szózatára, mely a munkában elfáradt léleknek üdülést kínáló méhészeti olyan bűvös világába vezet, hol a csüggedés ismeretlen, a fáradalom megenyhül, a bizalom és remény újraéled

El is jött a magyar néptanítótság kicsiny, de erős akarattal nemes elhatározásra kész lelkes serege Gödöllőre, az állami méhészeti gazdaságba; föláldozta 10 hónapi terhes munka után a bágyadt fizikum üdülésére oly nagyon szükséges pihenő időt, hogy a méhészeti örömeiben fűrészsze lelkét

Az iskolai nagyszünet alatt a néptanítók számára két méhészeti tanfolyamot rendeztetett a földművelésügyi miniszter. Az elsőnek a lefolyásáról nem kaptunk tudósítást

A július 25.-étől augusztus 12.-éig tartott második tanfolyamon — melynek vezetésére Nagy János, kolozsvári méhtenyésztési szaktanárt, Közlönyünk szerkesztő főmunkatársát rendelte be a földművelésügyi miniszterium — a néptanítóknak, nemzetünk e leglelkesebb köz munkásainak az a válogatott elitje vett részt, kik a magasztos küldetésükkel legméltóbban összeegyeztethető nemes foglalkozás: az okszerű méhtenyésztés műveléséhez szükséges elméleti ismeretek és gyakorlati ügyességek elsajátításán az ő lelkületükhöz illő buzgólkodással igyekeztek; névszerint: *Boksay Péter*, nagylázi (Ung), *Doró Vendel*, józsefszállási (Temes), *Fábián Károly*, nagyselyki (Nagyküküllő), *Finegár Gábor*, szálvai (Besztercze Naszód), és *Hettlinger Jenő*, akkor vasszentkereszti (Vas), most soproni tanítók, *Hoffmann Emil*, ópaulisi (Arad) és *Kerekes István*, apáczai (Brassó) igazgató tanítók, *Kocsis Károly*, isaszegi (Pest), *Körmendy Főzsef*, múthpusztai (Tolna), *Lélek Gáspár*, makói (Csanád), *Ország Pál*, kunszentmártoni (Jász-Nagykún-Szolnok), *Papp Antal*, dombrádi (Szabolcs), *Papp Imre*, földesi (Hajdu), *Perweiler József*, szegedrószkei (Csongrád), *Rácz János*, románkécsai (Torontál), *Simon Fozsef*, szárazajtai (Háromszék) és *Szabó Bálint*, bethlenfalvi (Udvarhely) tanítók.

A néptanítókkal egy tanfolyamon voltak még *Kühlburger Béla*, máv. igazgatósági hivatalnok Gödöllőről, *Pontos Lajos*, akadémiaát végzett gazda Miskolczról és *Tatár István*, tanítóképző-intézeti kertész Léváról.

A tanfolyam hallgatói a méhtenyésztés elméleti ismereteinek és a méhészkedés gyakorlatának elsajátítása mellett megismerkedtek a tenyésztés különböző irányjaival és rendszereivel, a méhlegelő

javításának módjaival, a méz kezelésével, háztartási fölhasználásával, az eczetnek, bornak, sat. mézzel való készítésével; a kaptár és eszközök készítésében pedig oly meglepő ügyességgel gyakorolták magukat, hogy kiki több darab ilyen csinos munkát, mint saját készítményét vitte haza magával.

A tanfolyamon résztvettek a napirend szerint reggeli 5 órától esti 8 ig kivéve az étkezési időket — fáradhatatlanul munkálkodtak, kivétel nélkül komoly eltökéléssel és elismerésre méltó buzgósággal sajátították el azokat a hasznos ismereteket, miknek működési körükben leendő terjesztését várja tőlük a földművelésügyi kormány annak a jótéteménynek a fejében, mit nekik Gödöllőn bőkezűen nyújtott. Valamennyien ugyanis lakást, ételmezést, kiszolgálást, a kaptárkezeléshez magukkal vitt szép, új méhészeti eszközöket, a szintén magukkal vitt kaptár és eszközök készítéséhez szükséges anyagot és használatra a szerszámokat, továbbá mézelőnövények magvait és szakmunkákat díjtalanul kapták a gazdaságban.

Nemes igyekezetük szép sikeréről a tanfolyam végén a miniszteriumból kiküldött bizottság előtt dicséretes eredmény bemutatásával számoltak be.

Legyen áldás további munkálkodásukon is!

II. A nők tanfolyama.

A földművelésügyi miniszterium e szép eszméjének a megvalósulásáról annál kedvesebb kötelességtudással emlékezünk meg, mert az egész művelt világon ez volt az első méhészeti tanfolyam hölgyek számára, s aigha tévedünk, ha úgy véljük, hogy Európa méhésztudása figyelemmel tekint ennek a sikere elé.

Különösen jóleső örömmel és benső hálával üdvözljük e kedves gondoskodásáért *Darányi Ignác dr. úr ó excellenciáját és tanácsadóit*, kik a női lélek gyöngédségét, mély és meleg érzését, kitartását és ügyszeretetét szintén munkatársakul hívták a méhtenyésztés ékesen tarka mezejének a műveléséhez. Ezeknek a szép virágoknak a balzsamával kellene e kedves megemlékezést leírnom, hogy akikről szólok, azoknak szép lelkeikhez illő legyen a hang. De mivel arra az én képességem vajmi silány, átsiklom ezen a kedves, de nagyon súlyos főladaton és csak szárazon, röviden mondom el a hölgyek tanfolyamának a lefolyását.

A hazai méhészetünk történetében új szakaszra méltó női tanfolyam augusztus 17.-étől 29.-ig tartott. Ennek a vezetésére is Nagy János nyert megbízást, ki a tanfolyam tartamának rövidege miatt — számbavéve, hogy a megnyitás, előkészületek, a királyi fölség születési napja, szent István ünnepe, egy vasárnap, majd az ismétlések és záróvizsga mindmegannyi napot foglalnak le és így

az előadásokra, s a gyakorlatok végzésére csupán 8 nap marad — a sikerhez fűzött reményében megingott, bizodalmában egy szó mint száz: aggódva kételkedett.

És mi lett az eredmény? Elmondtam az első közleményben a néptanítók tanfolyamáról szólólag; de sietek hozzáfűzni, hogy:

1. a hölgyek közül 12 még közel sem járt soha a méhekhez és csak 4-en ismerték — köztük 2 már gyakorlott méhészt is volt — az okszerű méhtenyésztést,

2. a miniszterium részéről kiküldött bizottság előtt oly fényes sikerrel számoltak be ismereteikről a hölgyek, hogy feleleteikkel — habár egész délután valamennyi hölgyet névsor szerint vizsgáztatott a bizottság — alig teltek el az urak;

3. a méhcsaládok betelepítését valamennyi hölgy sorra remekül végezte, s ezzel a méhészkedés koronáját kiki föltette a fejére.

Az urak igyekezete dicséretes, eredményében elismerésre méltó volt; ám a hölgyeké megkapó, bámulatos. Hogy mit lehet 8 nap alatt a női léleknek elsajátítania, azzal elérni: ezt örömmel látta, gyönyörködve tapasztalta a bizottság; de hogy mi módon sikerítette ezt a női lélek: ezt csak csudálni tudjuk, de megérteni nem.

Ilyen a gyöngéd női lélek erejének igazi nagyhatalma.

Voltak a hölgyek közt olyanok, akik méhek közelében soha életükben meg nem fordultak, kéz-, vagy arcvédőt egyáltalán mégsem használtak a tanfolyamon, a gyakorlatokat bátor elszántsággal, derült kedvvel végezték és ha egy-egy megbillent akarató méh fulánkjának tüzet éreztette, mosolyogva fogadták azok a hölgyek.

Kaptár és eszközök készítése nem volt ugyan programban, idő se jutott volna arra — hiszen így is 4 órai elméleti előadást hallgattak és 4¹/₂ órai gyakorlatot végeztek naponta a hölgyek, — de egy teljes felszerelésű kaptár elkészülését végig figyelték és annak a munkájában ők is résztvettek.

Ámde viszont a méznek a háztartásban való értékesítését és fölhasználását gyakorolták, ami a méznek a családi életbea várható méltóbb szerepeltetésére nézve megbecsülhetetlen.

A tanfolyamon résztvett hölgyek névsora: *Borsós Istvánné*, ev. ref. lelkész neje (Fugyi, Bihar), *Brezovszky Mária*, házvezetőnő (Opáka, - Abaúj-Torna), *Farkas Róza*, állami tanítónő (Tordatúr, — Torda-Aranyos), *Ferenczy Ilona*, unitárius lelkész leánya (Medesér, - Udvarhely), *Hagymásy Ferenczné*, ev. ref. lelkész neje (Pap, — Szabolcs), *Kremnitzky Aladárné*, m. kir. erdész számvevő neje (Kolozsvár), *Löb A. Vilma*, állami tanítónő (Pöstyén, — Nyitra), *Novák Fanny*, állami tanítónő (Facset, — Krassó-Szörény), *galgói Rácz Anna*, állami polgári leányiskolai tanítónő (Nagybánya — Szatmár), *Riedl Ilona*, állami tanítónő (akkor Muraszterdahely, —

Zala, most Kübekháza, — Torontál), *Röszner Valéria*, állami polgári leányiskolai tanítónő, (Nagybánya, — Szatmár), *gaborjáni Szabó Kálmánné*, nyomdász neje (Debreczen), *özvegy Ujhelyi Kálmánné*, községi jegyző özvegye (Örkény, — Pest), *Végh Ida*, községi tanítónő (Biharfélegyháza — Bihar), *Wéninger Adél*, nyug. törvzs. irodaigazgató leánya (Jászberény, *Ferenczy Ida*, háztartási iskolatulajdonos (Csillaghegy, — Óbuda), *Csernák Emma*, *Dercsényi Gizella*, *Ramaseder Irén* és *Schlichtherl Gizella*, háztartási iskolai növendékek (Csillaghegy, — Óbuda).

Ezek azok a nagyérdemű hölgyek, kiknek nemes fölbuzdulása, határt nem ismerő fáradhatatlansága és kedves igyekezte biztosított fényes sikert az egész művelt világon elsőként bemutatkozott női méhészeti tanfolyamnak, melyről kedvesen őrzött visszaemlékezést hagytak Gödöllőn.

Méhészetünk ilyen meleg szeretetért mély tisztelet és elismerés nekik!

A sikerért pedig dicsőség *Darányi Ignác dr. úr ő excellenciájának!*

Teleki.

A méhtetű.

Többször volt szó e lapok hasábjain is e belső méhellenség-ről, mely a méhekre kapaszkodva fölötte izgatja szegénykéket. Különösebben az anyán szeret tartózkodni, s néha annyian rátelepednek, hogy az anya derekát csaknem körülövezik; alkalmatlankodásukkal nyugtalanítják és a petezésben akadályozzák az anyát. Ha sok lepi el, legyöngül az anya, s a telet is alig bírja ki.

A méhtetű a méhek nyálvadását és az emésztéssel elkészített táppépet lesi, lopja. A fiasításra, dolgozóméhekre és anyára nézve egyaránt káros tehát. A kaptárban szaporodik és ha nagyon elhatalmasodott, a meggyötört méhcsalád néha ott is hagyja izgatottságában a lakását.

A méhtetű irtására többféle módot kíséreltek meg a méhészek. A védekezés eddig ismert és hangoztatott módjai között mindenesetre nevezetes szerep jut a kaptárfenék tisztántartásának, mert a méhtetű lehullott bábjait a törmelékkal eltávolíthatjuk a kaptárból, kiváltképpen, ha az ilyen viasztörmeléket alaposan összegyűrjük, vagy éppen elégetjük. Ez az eljárás a túlságos szaporodást mindenesetre mérsékelni fogja.

Vannak, kik a méhtetűt naponként leszedegetik a méhekről, s nevezetesen az anyáról; csak hogy bizony ez babra munka, s a legtöbb kezdő méhész aligha vállalkozik rá; különben is az anya tisztogatásával csak ideiglenes maradna az eredmény, mert más méhekről újabbak vándorolnának az anya hátára.

Némelyek dohányfüsttel tesznek kísérleteket. Néhol meg az őszszel méhtetűvél ellepertt anyát paprikába mártogatják, vagy azzal jól behintik; mások meg a méheket is paprikás lisztbe söprik, sat. Mindez az eljárás azonban még nem nyújt teljes megnyugvást. Azért helyénvalónak gondolom, hogy egy más irtási módról is megemlékezzem itten.

Az én méhtelegemen is volt tetves méhcsalád. Kezdő méhészlévén, már akkor is különös érdeklődéssel vizsgálgattam, miért forog némely méh a röpülődeszkán, sat., s első lábaival miért kapkod minduntalan a nyaka körül és mi lehet ott az a vörhenyes domborodás. Megfogván egy ilyen méhet, faszilánkkal gyöngéden lenyomtam, kissé mézezett másik szálkával pedig piszkálgatni kezdém a domborulatot. Állatkák voltak: méhtetvek. Az állatkák lábait — úgy látszik — összefogta a méz; (ez is volt a czélom a mézzel, ha csakugyan állatok alkotják a nyeret), mert csak gyöngén mozgolódtak, s a deszkáról, ahova leterelgettem őket, távozni sem voltak képesek.

A család lépeit kiszedtem. Tetűtől számtalan púpos nyakú méh tűnt föl előttem, az anya nyakszirtje meg éppen nagyon el volt lepve.

E tájékozódás után estefelé, mikor a méhek otthon voltak, a lépeket mind kiszedtem a kaptárból; a népet megpörmeteztem híg mézzel, melyből — természetesen — kijutott az elősdieknek is; ezután visszaraktam a családot. A méhek nyalogatni kezdtek egymást, s a rajtuk levő — most mézes — tolvajokat is. E nyalogatás-csiklandozás miatt, úgy látszik, megindultak volna a tetvek, de bemézeződött lábaik a méztől összeragadtak, s azokat ki nem nyujthatván, szökésre, vagy futásra többé nem használhatták; a méhek nyalogató lökdösése közben pedig bizonyára lehullottak a kaptár aljára, mert a kaptár fenékdeszkájának kitakarítása és sós-vizes szivacsos törlet fölsúrolása után, mit párszor meg is ismételttem, a méhtetűnek a jeleit, nyomát sem láttam.

Gyergyóditró.

Józsa Sándor.

Különfélék.

Költéssenyv ellen. Budapest környékén több méhtelegen érzékeny károkat okoz a költéssenyv, mely tudvalevőleg mint viharban a tűzvész, föltartóztathatatlanul végig pusztítja a védelem nélkül hagyott méheseket. A gödöllői állami méhészeti gazdaságban az úgynevezett „formalin-pirula“ használásával védekeznek a veszedelmes betegség ellen és pedig szép sikerrel. A filéknél kisebb kerécségű, mintegy háromszorta vastagabb, fehér pasztillákból egyet a kaptár fenékdeszkájára betesznek, hol 18–20 nap alatt elillan, miközben ezzel a méhcsalád

költőfészkeknek a légkörét a költéssenyv bacillusaitól fertőtleníti. A formalin-pírula vegyi összetétele tehát — ám a mi egyéni véleményünk szerint, mert e felől az elárúsító gyógyszerárban is hiába kérdezősködtünk — főleg hangyasav, naftalin és kámfor lesz. Amint elillanásával már-már elfogyott a pasztilla, újat tesznek be a kaptár fenekére.

Alkalmazást kereső méhészek. A gödöllői állami méhészeti gazdaság, mint méhészeket képző szakiskola, most bocsátja ki az első rajt: hat derék ifjút, kik nagyobb méhészeti gazdaságok önálló vezetésére nyertek ott kiképzést. A most végzett ifjaknak a kétéves tanfolyamra történt fölvételük alkalmával ki kellett tüntetniük, hogy valamely mező-, kert-, szőlő-, vagy erdőgazdaságban legalább kiegészítő alkalmazásban voltak. Ennélfogva, de főleg, mert a gödöllői állami méhészeti gazdaság akként van berendezve, hogy a kertészet, gyümölcsfatenyésztés, szőlőművelés, sat. ismeretét és gyakorlását is elsajátították az illetők: ezekben is járatosak. A méhtenyésztésben pedig a kaptár és eszközök készítésétől, s a méhes építésétől kezdve, a méz háztartási fölhasználásáig és a méhlegelő javításáig minden irányát és rendszerét oly szépen tudják ennek, hogy egyikük a gödöllői állami méhészeti gazdaságban kap alkalmazást, egy József kir. herczeg alszúti méhészeti gazdaságának a vezetésére megy, sat., egyikük pedig már a nyilvánosság elé mer lépni: szépen kidolgozott szakközleményt küldött be lapunkhoz, melyet — megkésése miatt — sajnálattal mellőznünk kellett. Kettőnek még nincs alkalmazása; az érdeklődők figyelmébe melegen ajánljuk őket.

A Grand-féle méhészeti munka IX. kiadása megjelent. Aki ingyen kívánja megkapni, fordúljon a méhészeti szakközegekhez

Méhészeti előadások szeptemberben.

Az I. kerületben: Valló János a gödöllői állami méhészeti gazdaságban tesz szolgálatot.

A II. kerületben: 7. én Kercseligeten, 8.-án Nagyberkiben, 9.-én Toponáron, 10.-én Mernyén, 11.-én Mocsoládon, 12.-én Igalon, 13.-án Szilbén, 14.-én Büssüben, 15.-én Göllén, 21.-én Répczelakon, 22.-én Ivánban, 23.-án Csapodon, 24.-én Gyóron, 25. én Czirákon, 26.-án Mihályiban, 27.-én Szilsárkányon.

A III. kerületben: 9.-én Dévényben, 10.-én Beszterczén, 11.-én Stomfán, 12.-én Almáson, 13.-án Konyhán, 14.-én Szentistvánon, 15.-én Kuklón, 17.-én Dimburgban, 18.-án Récsén, 19.-én Szentgyörgyön, 20.-án Bazinban, 21.- és 22.-én Modorban, az állami tanítóképző-intézetnél, 24.-, 25.-én és 26.-án Losonczon, az állami tanítóképző-intézetnél.

A IV. kerületben: 3.-án Neviczken, 4.-én Árokon, 5.-én Kisszlatinán, 7.-én Szerednyén, 8. án Nagylázon, 9.-én Császlócson, 10.-én Nagyegőczön, 11.-én Kisegőczön, 12.-én Dobóruszkán, 13. án Szürtén, 16.-án Csörgön, 17.-én Velejtén, 18.-án Kazsüben, 19.-én Kardicsán, 20.-án Barancson, 21.-én M.-Jesztrébes, 22.-én Nézpesten, 23.-án Abarán.

Az V. kerületben: 2.-án Berzován, 3.-án Radnán, 4.-én Solymoson, 5.-én Paulison, 7.-én Gyorokon, 9.-én Glogovácson, 10.-én Kereken, 11.-én Világoson,

12.-én Apatelken, 13.-án Csermőn, 14.-én Borossebesen, 15.-én Pankotán, 17.-én Erdőhelyen, 18.-án Eleken, 20.-án és 21.-én Sarmaságon.

A VI. kerületben: 8.-án Földváron, 9.-én Brassóban, 10.-én Hosszúfaluban, 12.-én Zernesten, 13.-án Törösváron, 14.-én Rozsnyón, 15.-én Feketehalmon, 16.-án Vledényen, 18.-án Perságon, 19.-én Sárkányon, 20.-án Halmágyon, 22.-én Fogarason, 24.-én Nagyszebenben, 26.-án Balázsfalván

A VII. kerületben: 13.-án Válaszúton, 14.-én Kolozsorsán, 15.-én Kendilónán, 16.-án Désaknán, 17.-én Nagyborszón, 18.-án Kisdobokán, 20.-án Szamosújvárt, a tanítóképző-intézetnél és a méhészkör mintaméhésén, 21.-én Aranyosgyéresen, 22.-én Tordán, 23.-án Székelykocsárdon, 24.-én Vajdaszentiványon, 25.-én és 26.-án Görgénszentimrén, az erdőőri szakiskolánál, 27.-én Laposnyán, 29.-én Szentkirályon.

A VIII. kerületben: 13.-án Horgoson, 14.- és 15.-én Bácsmartonoson, 16.-án Törökkanizsán, 17.-én Tiszaszentmiklóson, 18.-án Magyarpadén, 19.-én és 20.-án Bocsáron, 22.-én Tápiógyörgyén, 23.-án Farnoson, 24.-én Tápiósápon, 25.-én Dunakeszin, 26.-án Váczon, 27.-én Vácshartyánban, 28.-án Mácsán, 29.-én Domonyban.

Kovács Antal, méhészeti felügyelő.

Szerkesztői üzenetek.

H. Á. úrnak. Köszönjük; de megkésétt. Levélben többet. — **Sz. B. úrnak.** Köszönet! A hónap végén találkozunk. — **S. J. úrnak.** Módosítással a jövő számban kiadjuk; elismerés! — **B. J. úrnak.** Az októberi számra marad — **S. K. úrnak.** Méltóztassék *Bálint Sándor dr. úrhoz*, a budapesti ampelológiai intézet osztályvezetőjéhez fordulni. — **L. S. úrnak.** Köri tag csak az lehet, ki a lakóhelyén, vagy annak közelében az Erdélyrészi Méhészegyesület fiókjaként megalakult vidéki körhöz csatlakozik; a 2 koronás kedvezés csak az ilyen köri tagoknak szól. — **Többeknek.** Sötér Kálmán: „A méh és világa“ cz. munkájának I. kötete már nem kapható az Erdélyrészi Méhészegyesületnél. A II. kötet megjelenése felől Bacskay Sámuel, ev. ref. lelkész úr Csapon (Ungvármegye) adhat fölvilágosítást. — **Kezdő méhészek.** Államkölcsönt méhészeti célokra többé nem adnak. — **X. úrnak.** A gödöllői állami méhészeti gazdaságban rendezett tanfolyamokon résztvevő tanítók, lelkészek sat ingyenes előljes ellátást kapnak a tanfolyam tartama alatt. — **Nyilas Farkas,** állomási előljáró úrnak Feleken. A hozzánk küldött 4 koronát az Ön, a másnap érkezett 4 koronát pedig Preda Viktor úr idei tagsági díjaként az Erdélyrészi Méhészegyesület pénztárába befizettük. A közlöny meg. — **T. J. úrnak Gödöllőn.** Nagyon sajnáljuk, hogy megkésétt. Esetleg a jövő számban. — **J. S. úrnak** Augusztus helyett októberre maradtunk; akkor mindenről.

Tartalom: Pályázati hirdetés. — Szeptemberi emlékeztető, *Józsa Sándor*. — A mérlegen álló Boczonádi-féle óriás kaptár. *Boczonádi Szabó Imre*. — Telelő méz, virágpör *Józsa Sándor*. — Két tanfolyam Gödöllőn *Teleki*. — Méhtetű. *Józsa Sándor*. — Különfélék. — Méhészeti előadások szeptemberben *Kovács Antal*. — Szerkesztői üzenetek.

Apró hirdetések.

Mézpörgető, méztartó bádog-edény

jutányos áron kapható Zeiler Géza bádogosnál Kolozsvár (Mátyás-király-útcza 4.) Ugyanő elvállal *mindennemű bádogos munkát. Javításokat*

jutányos áron, pontosan teljesít. Árjegyzéket kívánatra bérmentve küld. (8—12.)

Eladó néhány métermázsa **legfinomabb méz**, kgr.-onként 1-20 koronáért **Pinkert József**, nyug. tanító-nál **Begazsentyörgyön**.

Csak 5 fillérbe kerül

egy levelezőlap, melylyel **gazdagon illusztrált, s a havi teendőket és sok hasznos tudnivalót tartalmazó nagy árjegyzékemet** kiki megszerezheti. Alúlírt czég a többek között készit

zománczozott bádog mézpörgetőgépeket alsó, vagy főső hajtással **2—8 keretre, 16 koronától kezdve, a legjobbak ismert minőségben.** (Részletesebb leírás az árjegyzékben). Továbbá:

gőz-viasz- és mézolvasztókészülékeket **vascsavarral járó erős sajtoló berendezéssel 22 koronáért.** A készülék gyümölcsaszítolásra is nagyon alkalmas.

Ajfonsus-féle mülépeket teljesen tiszta méhviaszból készítik. Szabadalmazott és sokak nyilatkozata szerint a **legjobb mülép.** A belföldön kizárólag nálam kapható, még pedig kivánt nagyságban **kgronként 4 kor 80 fill -rt; 3 1/2 k.r. 16 kor. 20 dll.** Ismét elárúsítóknak árendedmény. A mülép heragasztására vonatkozó utasítást minden csomaghoz mellélek.

Népkaptár szalmából 30 keretre, melyek bádogsávokon függenek. A kaptár fala erős, 6 cm. vastag. **Darabja 6 kor. 60 fill.** Bővebbet az árjegyzékben.

„Universal“ etetőkészülék híg és sűrű, vagy szilárd táplálékkal való etetésre bármilyen rendszerű kaptárban télen-nyáron alkalmazható. Továbbá: **füstölőkészülékek, arcvédők, méhészkeztetők, födelező kések, boronák, Gerstung- és Prens-z-féle anyakalitikák, keretléczek, rajfogók, szóval minden méhészeti eszköz nagy választékban.**

SIMMICH FR. első osztr.-sziléziai kereskedelmi méhtelege. **JAUERNIGBAN, Osztrák-Szi ézia.**

Elsőrendű kitüntetések, Temesvárt és Teschenben 1902-ben **aranyérmét nyert.** 5.—12.

HOL kaphatók a legolcsóbb keretléczek és négyes Mayer-kaptárok ?

PICZEK ALAJOS méhésznél, Farkashidán, u. p. **Keresztúr** (Pozsonyvármegye). **100 drb 1 méter hosszú keretlécz,** 25 mm. széles, 5—6 mm. vastag, 3 oldalon gyalulva 1 k. 60 fill. 100 keret földarabolva szintén 1 k. 60 fill.

Kész keretek (orsz. mér.) távolsági kapcsolakkal darabonként 4 fillér.

Orsz. mér. egyesületi kaptár (30 keret) teljesen felszerelve, befestve, kárával bélelve 5 K.

Négyes Mayer-kaptár (dúc) pontosan készítve, teljesen felszerelve, befestve és kiülről kárával csinosan burkolva 20 K.

Rakkaptár (Christ-féle) 3 ládikával 30 keretre, tetővel, fenékkal, 1 1/2 hüvelyk vastag deszkából készítve, teljesen felszerelve 5 K. — Az árak farkashidán értendők. Elvállalok e szakba vágó más asztalosmunkákat is a legolcsóbb áron. 6.—12.

Hazai gyáripár Kolozsvártt, *Malom útca 28. szám.*

A legjobb minőségű

mely gözzel van kifözve és kiszáritva, nagy készletet tartok kicsiny és nagy alakban E parkett nedves

Parkett-ből, *lakásba, aszfaltba, valamint már kész padlóra rakva, kitünő minőségénél fogva fölötte alkalmas. — Ezenkívül raktáron tartok legjobb minőségű különböző kiszáritott anyagokat, melyekből a legszebb kivitelben készítek templomi díszmunkákat, oltárokat, szószékeket.*

Továbbá: ajtó-, ablak- és iskolai berendezéseket.

Építkezésnél minden e szakmába vágó munkát, kapukat, szoba-butórokat, boltberendezéseket, portálékat tartós anyagból a legjobb és legszebb kivitelben. — Vidéki megkeresésre azonnal pontos és részletes fölvilágosítással szolgálok

11—12

B. BAK LAJOS, *műasztalos.*

Kaptárok. Orsz. Méretű egyes 6 kor., kettős 11 kor., hármas 16 kor., négyes 21 kor., ötös 25 kor., hatos 30 kor. **Mayer-dűcz** állvánnyal. tetővel 6 családra 48 kor. 8 családra való dűcz orsz. méret szerint, állvánnyal, tetővel 54 kor. Liebner-méret szerint ugyanezen az áron.

100 drb keretnek való lécz 90 cm hosszú, 5 mm. vastag 2 kor. — 100 drb 110 cm hosszú 2 kor. 4) fill. — 100 drb 130 cm hosszú 2 k. 60 fill.

A fönt elősorolt kaptárok mind kettős falúak, elől zsaluzva, a két oldalon simán deszkával burkolva, az oldalközök polyvával kitömve, 30 félkerettel, ablakokkal (üveg nélkül), röpdődeszkával, tolókéval, s 10 cm. szé es és 25 cm. hosszú anyarácsal felszerelve. Az ablakot kívánatra beüvegezem, vagy rostaszövettel bevonom, melyért külön 40 fillér fizetendő. A szállítás költségét a megrendelő fizeti. **Meg nem felelőért a pénzt visszaadom** A szállítás a pénz előleges beküldésére, vagy utánvétellel történik. Előre beküldésnél fuvarlevélre 22 fillér csatolandó az összeghez. **VIDA LÁSZLÓ,** méhész **KARCZAGON** (Jász-Nagykun-Szolnokvármegye) 6.—6.

Megfelelő mézet

a legjobb piaci áron, meg-
mintázás után, azonnal való
készpénzfizetés mellett vesz

KÜHNE FERENCZ

— — — Budapest, I. ker., Attila-útca 99. sz. — — —

2.—3.

CSINTALAN GYULA

orgona-, zongora- és harmonium-készítő
KOLOZSVÁRT. Lakása : Egyetem-ú. 6. sz. Üzlethelyisé-
g Deák-Ferenc-ú. 2. sz., hátul az udvaron

Elvállalok orgona készítést, minden nagyságban, minden kivitelben és styben,
továbbá javítását, átalakítását, kibővítését és hangolását jótállás mellett.

Elvállalok bármilyen nagy zongora-javítást, hosszú zongorák rövidde átalakítá-
sát, bővítését és hangolását.

Készítek oltárokat, szószéket és szószék fölébe való koronát, nemkülönbön egész
templomi berendezéseket is.

Elvállalom iskolai és szobai harmoniumok javítását és hangolását, úgy helyben,
mint vidéken. Vidéki meghívásra pontosan megjelenek. Kérdezősködésekre azonnal
válaszolok.

Miért továbbra is becses figyelmébe ajánlom magamat. A t. közönség és egy-
házak pártfogását kérve, maradtam tisztelettel:

9.—12.

CSINTALAN GYULA.

MÉZET

 pörgettetet, vagy csurgatottat

VÁSÁROL

= minden mennyiségben =

Rainer József
méhészeti gazdasága

SALZBURGBAN, Moosstrasse 14.

Szakértők által a legcélszerűbbnek

elismert

Mézes üvegek.

Alumínium fedővel,
parafa- és hólyag-
papír betéttel

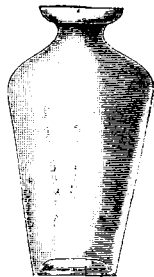
Karimával.

Leccsiszolt nyakkal.

Üvegfedő, gummi-
gyűrű és
fémcsavarral.

Karimával.

Leccsiszolt nyakkal.

1879 sz.	Kiló	16 fill.
1/4 "	"	18 "
1/2 "	"	24 "
1 "	"	32 "

1880. sz.	8 fillér
10 "	"
14 "	"
22 "	"

1881. sz.	— fillér
12 "	"
16 "	"
24 "	"

1883. sz.	1/4 L.	36 fill.
0/35 "	"	40 "
1/2 "	"	48 "
0/6 "	"	56 "
1 "	"	80 "
2 "	"	120 "

1885. sz.	1/8 Kilo	06 fill.
1/4 "	"	08 "
1/2 "	"	12 "
1 "	"	18 "

1886. sz.	08 fillér
10 "	"
12 "	"
20 "	"

U. a. finoman
nikkelezett fedővel

1/8 Kiló	14 fill.
1/4 "	16 "
1/2 "	24 "
1 "	32 "

A két első üveghez a csatolt rajz szerint **nyoloz színben**
nyomott, diszes czimkét **díjtalanul mellékelünk.**

35. sz. Külön árjegyzék az összes mé-
hészeti üvegczikkekről kívánatra
ingyen és bérmentve.

Egyesült Magyarhoni Üvegyár Részv.-Társ.

Budapest,

2 — 6.

VI., Nagymező-útca 8. sz.

Nyomatott Gámán János örökösénél Kolozsvárt, Kossuth Lajos-útca 10. sz.